

Mijn konijn en ik

Stichting
Konijnen Belangen
beschermheer Dick Bruna

Bewerkt door Nicolette van der Mark

HET KONIJN, JOUW LIEFSTE VRIENDJE!

Wist je dat konijnen 12 jaar oud kunnen worden? Hoe meer je dus over konijnen weet, hoe beter je voor je konijn kunt zorgen en hoe groter de kans dat je konijn je vriendje voor het leven wordt! In dit boekje lees je er alles over!

Gezelschapsdieren

Konijnen zijn niet graag alleen, ze hebben gezelschap nodig. Een konijn dat de hele dag alleen in een verblijf achter in de tuin zit, is dus niet gelukkig. Net zoals jij ook niet gelukkig zou zijn als je de hele dag in je eentje op je kamer moest blijven. Daarom is het beter om twee konijnen te houden of, als je er maar eentje mag van je ouders, veel tijd met je konijn door te brengen. Je zult zien, samen met je konijn(en) kun je veel plezier beleven!

Prooidieren

Hoewel het normaal is om konijnen als huisdier te houden, moet je niet vergeten dat de voorouders van je konijn wilde konijnen waren die in de vrije natuur leefden. Deze wilde voorouders hebben een paar 'regeltjes' doorgegeven aan jouw tamme konijn. Als je deze 'regeltjes' begrijpt en je aan deze 'regeltjes' houdt, zal je zien dat je konijn je vertrouwt en leuk gezelschap voor je kan zijn.

Een konijn is een prooidier, dat betekent dat hij altijd op zijn hoede zal zijn voor gevaar (voor bijvoorbeeld een vos die in hem een lekker hapje ziet, maar ook in jou of je hond kan hij gevaar zien). Een konijn zal onmiddellijk vluchten als er gevaar dreigt. Pas als hij geen kant op kan, zal hij zich omdraaien om zich te verdedigen.

Als een prooidier zich ziek voelt, zal hij instinctmatig weten dat hij nu een gemakkelijke prooi is voor roofdieren. Door zich heel stil te houden, hoopt hij onopgemerkt te blijven tot hij zich beter voelt. Deze instincten, het vluchten en zich stilhouden bij ziekte, heeft jouw konijn ook. Een konijn dat stil wordt, niet eet en in een hoekje gaat zitten, is dus ziek. Je konijn zal vaak met de ogen open slapen om de vijand de indruk te geven dat hij wakker is en oplet. Ook ligt hij het liefst ergens onder of in, zodat hij zich aan alle kanten beschermt voelt.

Lief knuffeldiertje?

Een konijn ziet er knuffelig uit, maar het is geen knuffeldiertje. Bescherm je konijn daarom voor je jonge broertje of zusje, want die wil vast met het konijn in de armen rondlopen.

Wist je dat alle konijnen dit vreselijk eng vinden, want het konijn moet met een aan zijn voorouders denken die gegrepen werden door een roofdier.

Je konijn raakt in paniek en kan dan gaan bijten en trappen, zeker wanneer je hem verkeerd of te stevig vasthoudt. En dat kan zeer doen, want je konijn heeft scherpe nagels en tanden. Je konijn kan door het worstelen ook zijn rug enorm beschadigen en verlamd raken.

Toch kun je van je konijn wel een knuffelkonijntje maken. Ga lekker op de grond zitten en laat hem uit zichzelf naar je toe komen. Hij zal aan je snuffelen en als je telkens lief bent voor hem en hem niet pakt, zal hij je leren te vertrouwen. Na een tijdje kun je jouw konijn dus aaien en zal je merken dat hij dat net zo leuk vindt als jij. Misschien doet ie zijn oogjes wel dicht, legt zijn kop plat op de grond voor een uitgebreide aaibeurt, terwijl je hem zachtjes hoort knarsetanden van plezier! En als je stopt met aaien dan zal hij door het duwen van zijn kop tegen je hand je duidelijk willen maken dat hij graag nog langer geaaid wil worden.

Hoe oud moeten konijnen zijn als ze bij je komen wonen?

Veel konijntjes die verkocht worden in dierenwinkels zijn niet ouder dan 5 weken, maar veel van deze te jong verkochte konijntjes worden kort na aankoop ziek, krijgen heftige diarree en gaan dood.

Voor het konijntje is het beter om 8 weken bij de moeder te blijven, zodat het moedermelk kan drinken.

Pas als het konijn ouder is dan 6 weken kan het droogvoer en groenten gaan eten.

Krijg je een konijntje, let er dan op dat deze oud genoeg is om bij de moeder vandaan gehaald te worden.

Wat heeft een konijntje allemaal nodig?

- Een droge plaats, niet op de tocht, in de schaduw en uit de wind.
- Een rustig plekje, zodat het de tijd heeft om aan jullie te wennen.
- Een ruime kooi, zodat het op de achterpoten kan staan en heen en weer kan lopen.

Geef je konijn de eerste dagen hetzelfde voer als hij al gewend was. Het konijntje moet 24 uur per dag hooi kunnen eten en vers water kunnen drinken. Omdat de darmen van konijnen snel in de war kunnen raken (waardoor ze zelfs dood kunnen gaan) mag je hem de eerste twee weken geen groenvoer geven, ook geen wortel en beslist geen snoep.

Het verblijf

Als je maar één konijn hebt, dan kun je hem het beste in een verblijf binnen zetten. Dit is voor jou en voor het konijn veel gezelliger. Een binnenverblijf kan het beste op een lage plek staan, een klein stukje boven de grond, maar niet onder een open raam of voor de verwarming. Zorg er voor dat het konijn zelf in en uit het verblijf kan gaan. Zo zal je konijn sneller tam en zindelijk zijn. Koop een zo groot mogelijk verblijf, zodat het konijn lekker languit kan liggen, rechtop kan staan en zodat er ook nog ruimte is voor een wc (driehoekbak, bij dierenwinkel te koop) en wat speeltjes.

Bodembedekking

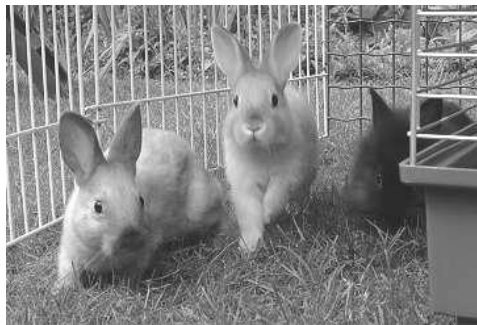
Er zijn verschillende soorten bodembedekking. Zaagsel en kranten kun je beter niet gebruiken omdat die snel nat worden en gaan stinken. Bij langharige konijnen blijft het zaagsel in het haar hangen. Gewoon stro op de bodem is daarom het beste. Maak in de hoek van de kooi een wc (ze zullen zelf vaak al een hoek uitgekozen hebben waar ze altijd plassen en poepen) door een dikke laag organische vulling (geperste hout- of papierkorrels, te koop bij de dierenwinkel) te strooien. Of zet er een driehoekbak neer die je vult met organische vulling met daar bovenop een laag hooi.

Voer- en drinkbakken

Je konijn moet natuurlijk ook eten en drinken en heeft dus een voer- en een drinkbak nodig. Kies er eentje van roestvrij staal en hang ze met beugels op aan het traliewerk van het verblijf. Bakjes die op de bodem staan worden vaak vies of ze worden omgegooid. Gebruik liever geen drinkflesje omdat je konijn tijdens het drinken dan ook lucht naar binnen kan krijgen waarvan hij buikpijn kan krijgen. Ververs het drinkwater elke dag en maak de voerbak goed schoon.

Buiten wonen

Een buitenverblijf moet op een windvrije plek staan, wind of regen mogen niet in het verblijf kunnen komen. Op zonnige dagen moet je konijn voldoende schaduw hebben, anders zal hij het snel te heet krijgen. Het verblijf moet ruim zijn, 1.50m breed en zeker 0.60m diep en hoog.

Je konijn moet rechtop kunnen zitten en het liefst ook op zijn achterpoten kunnen staan. Een gedeelte van het verblijf moet een gesloten nachtverblijf zijn. Dit nachtverblijf is een veilige schuilplaats die dieren altijd nodig hebben. De opening van het nachtverblijf moet precies zo groot zijn dat je konijn er door kan. Het verblijf staat een stukje boven de grond, op lage poten, zodat je konijn geen last heeft van kou. Een scharnierend dak is handig om het verblijf schoon te kunnen maken.

Het dak zelf steekt een stukje over, zodat regen niet in het verblijf kan komen. Het verblijf moet van buitenaf zeer goed gesloten kunnen worden, zodat slimme (roof)dieren het verblijf niet kunnen openmaken. Het verblijf moet verder stevig zijn zodat het niet omgegooid kan worden door bijv. een hond. In de wintermaanden doe je in het nachtverblijf extra stro.

En is het echt koud dan kun je de voorkant van het verblijf gedeeltelijk afsluiten met plexiglas of een juten zak.

Bodembedekking

De bodembedekking in het verblijf moet je elke week verschonen. 's Zomers moet zeker van een buitenverblijf de wc (mesthoek) vaker worden verschoond, zodat je konijn niet lastig gevallen wordt door vliegen.

Controleer, zeker 's zomers als het warm is of je konijn goed schoon is. Want vliegen komen af op de lucht van plakpoep of urine, leggen hierin hun eitjes die binnen een paar uur uitkomen, waarna de maden zich naar binnen in het konijn eten. Je begrijpt dat dit heel pijnlijk voor je konijn is en dat je konijn binnen een paar uur dood zal gaan.

De ren

De ren wordt aan of om het verblijf heen gebouwd, zodat de konijnen vanuit hun verblijf zelf de ren in en uit kunnen lopen, bijvoorbeeld via een brede kippenloopplank. Een gedeelte van de ren kan overdekt worden, zodat de konijnen ook bij regen in de ren kunnen. Een ren kan nooit groot genoeg zijn. Vergeet ook niet om je buitenkonijn speelgoed te geven: takken, boomstronken, buizen, enz.

Lekker rennen, springen en spelen

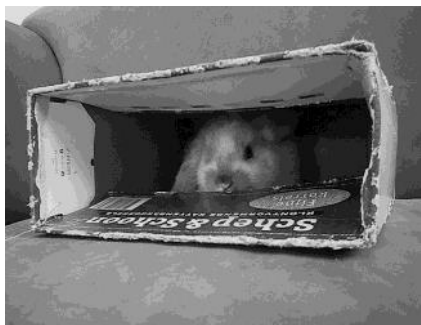
Een konijn vindt het heerlijk om te rennen en te springen. Als een konijn nooit vrij rond mag lopen dan krijgt hij zwakke botten en slappe spieren. Laat je konijn daarom iedere dag minstens 3 aaneengesloten uren loslopen.

De meeste konijnen klimmen graag en daarom zou je wat kartonnen dozen op elkaar kunnen stapelen. Hier en daar een gat in de dozen maakt het tot een

spannend sluijspel. Wat hooi in één van de dozen geeft het konijn tijdens het spelen ook wat te knabbelen.

Speelgoed

Ook met speelgoed zal je konijn blij zijn, harde kattenspeeltjes om mee te gooien, lege toiletrollen om te versnipperen. Een oude telefoongids om heerlijk urenlang te kunnen scheuren (beter dan het behang van je kamer, toch?). Of leg een oude handdoek voor hem neer om lekker te graven. Konijnen houden er namelijk van om te wroeten en tunnels te graven. Kartonnen kokers van vloerbedekking kunnen als tunnel gebruikt worden. In het einde van zo'n koker kun je kranten proppen. Je zult zien dat je konijn urenlang zoet is om te proberen de kranten er uit te krijgen. Je kunt ook eenvoudig een tunnel maken door een grote kartonnen doos aan de bovenkant dicht te plakken en in de zijkant

een ruim gat te maken. Een kartonnen doos of een grote rieten mand gevuld met hooi en krantensnippers is een fijne graafplek.

een ruim gat te maken. Een kartonnen doos of een grote rieten mand gevuld met hooi en krantensnippers is een fijne graafplek.

Rusten

Net als wilde konijnen slaapt jouw konijn graag 's middags, 's ochtends vroeg en 's avonds hebben ze de meeste zin om op ontdekkingstocht te gaan en lekker te rennen en te spelen. En dat komt mooi uit, want op deze tijden hoef jij niet naar school.

Boosheid

Boosheid is eigenlijk bangheid. En bange konijnen kunnen uitvallen naar je handen en bijten. Soms is er maar weinig nodig om een konijn te zien veranderen in een grommend, uitvallend monstertje. Als je je konijn steeds uit het verblijf pakt, kan hij bang worden voor je handen en er in bijten. Laat je konijn daarom uit zichzelf uit het verblijf komen. Zit je konijn binnen in een verblijf, zet dan het deurtje open. Woont je konijn buiten, zorg dan dat hij in een ren kan lopen. Als je konijn terug in het verblijf moet dan kan hij gelokt worden met eten. Hiervoor moet je in het begin even geduld hebben, totdat je konijn weet dat hij iets

lekkers krijgt als hij zijn verblijf in gaat.

Zo hoeft hij nooit gepakt en opgetild te worden en op deze manier is er voor hem geen reden om bang voor je te zijn en zich dus boos te gedragen. Je zult zien dat hoe meer je jouw konijn met rust laat, hoe afhankelijker hij zal worden.

Zomaar boos

Boosheid kan ook plotseling, zonder reden ontstaan. Dit heeft bijna altijd met de leeftijd te maken, want als konijnen 5 à 8 maanden oud zijn, begint de pubertijd. Dan kunnen ze alles wat van hen is gaan verdedigen. Door het konijn te laten steriliseren of castreren zal dit gedrag verdwijnen.

Nog een reden voor plotselinge boosheid kan schijnzwangerschap van een vrouwtje zijn. Ze wil dan haar denkbeeldige nest en jongen verdedigen. Er zal dan in het verblijf iets van een nest te vinden zijn, opgestapeld stro met waarschijnlijk plukken vacht er in. Laat je vrouwtje met rust, na een paar dagen tot twee weken zal ze zich weer normaal gedragen.

Hoe ziet een konijn zijn wereld?

Een konijn leeft laag bij de grond. In een huiskamer kijkt je konijn dus tegen de tafel, de stoelen, de bank en de kast aan. Je konijn moet om de stoel heen lopen om weer een nieuw stukje van de kamer te kunnen zien en kan schrikken als jij daar opeens staat. Zeker als hij je niet aan heeft zien komen. Van schrik herkent hij je nu misschien niet en vlucht. Loop daarom altijd rustig op je konijn af, terwijl je tegen hem praat, zodat hij je stem kan herkennen. Konijnen zien dichtbij erg slecht en kunnen schrikken van nieuwe dingen in de kamer. Van schrik kunnen ze gaan stampen of ze gaan heel voorzichtig op het nieuwe ding af om er aan te snuffelen. Dat kunnen bijvoorbeeld je schoenen zijn, die je hebt laten slingeren.

Afleren

Konijnen leren snel, maar dingen afleren die ze niet mogen is niet zo makkelijk. De beste manier om konijnen iets af te leren is door ze af te leiden en ze de slechte gewoonte te laten vergeten. Het duurt ongeveer drie weken tot een konijn verkeerd gedrag vergeten is.

Voorbeeld: een konijn dat op de bank springt en daar gaat plassen, moet het onmogelijk gemaakt worden op de bank te springen. Dit lukt door van alles en nog wat voor of op de bank te zetten, of door met de plantenspuit een straaltje tegen je konijn te spuiten wanneer hij naar de bank toeloopt.

De eerste manier is de beste, want als je konijn niet meer op de bank kan ko-

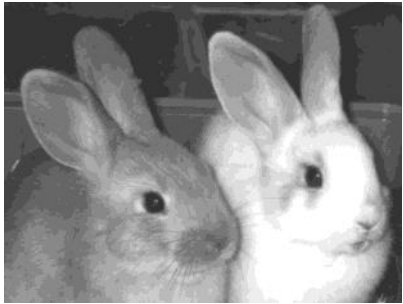
men, zal hij op een gegeven moment de bank vergeten. Natuurlijk moet je dan wel ander speelgoed geven. Scheurt je konijn aan behang, dan kun je hem een grote doos geven of een oude telefoongids. Het belangrijkste is om er voor te zorgen dat je konijn niet meer bij verboden dingen kan komen. Slaan of andere straffen zullen je konijn bang maken. Dit mag je dus nooit doen.

Tuigje

Met een konijn aan een tuigje lopen kan gevaarlijk zijn. Als het dier uit schrik een rare sprong maakt kunnen er ongelukken gebeuren.

Twee konijnen

Konijnen zijn gewend om in een groep te leven, ze hebben een vriendje nodig.

Daarom zijn twee konijnen gelukkiger dan een konijntje dat maar alleen zit.

Twee oudere vreemde konijnen mogen nooit zomaar bij elkaar gezet worden, ze moeten eerst aan elkaar wennen.

Twee jonge vrouwtjes kunnen goed samen zijn. Als ze in de puberteit zijn kunnen ze gaan ze vechten. Haal ze direct tijdelijk uit elkaar, maar zorg er voor dat ze elkaar kun-

nen blijven zien en ruiken door **gaas** heen. Laat ze steriliseren als ze 6 maanden zijn. Na de sterilisatie kunnen ze dan weer samenwonen.

Mannetjes gaan bijna altijd vechten met elkaar.

Een mannetje met een vrouwtje is de beste keus, maar omdat konijnen vanaf 3 maanden jongen kunnen krijgen, moet je op die leeftijd het verblijf met **gaas** in twee verblijven verdelen. Door het gaas blijven ze goed contact houden. Een mannetje kan vanaf 5 maanden gecastreerd worden. Hij blijft nog 2 weken vruchtbaar, daarna mag hij weer met het vrouwtje samenwonen.

De verzorging

Konijnen zijn net katten, ze wassen zichzelf erg vaak. Heb je een langharig konijn dan moet je de vacht regelmatig borstelen/kammen. Heb je een Angora konijn, dan moet je deze elke 3 maanden knippen. Ook de nagels van je konijn moeten elke 3 maanden geknipt worden, bijvoorbeeld met behulp van een nageltangetje voor katten (te koop in dierenwinkels). Om het konijn geen pijn te doen, kun je het beste alleen de puntjes afknippen die buiten de haren steken.

Het eten van keutels

Het klinkt hartstikke vies, maar het is normaal dat konijnen hun keutels opeten. Was het je al opgevallen dat je konijn twee verschillende soorten keutels heeft, zachte en harde? Als je goed oplet zal je zien dat je konijn soms met zijn bekje bij zijn kontje zit om zo de zachte keutels, die heel gezond zijn voor het konijn, op te eten.

Voeding

Hooi is heel belangrijk voor de darmen van je konijn, zorg er daarom voor dat hij dit *dag en nacht* kan eten.

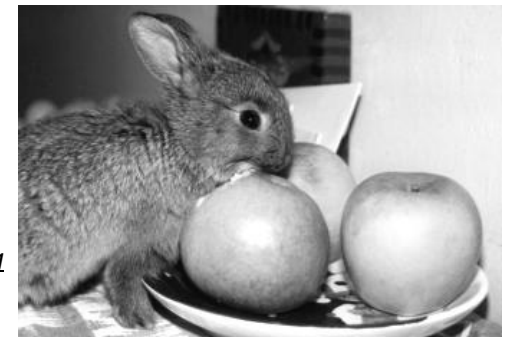
Biks

Konijnen eten speciaal konijnenvoer. Korrels (biks) zijn het beste, zodat je konijn niet alleen de lekkere dingetjes uit het voer vist. Verder is Supreme Science Selective geschikt voor konijnen die ziek zijn geweest en voor konijnen die te weinig hooi eten.

Groenten en fruit

Konijnen lusten ook groenten en fruit, maar let op, niet alle groenten en fruit mag gegeven worden!

Van bepaalde koolsoorten (zoals rode en witte kool, bloemkool) en klaver krijgt je konijn gas in de darmen (buikpijn), bieslook en prei mag je nooit geven! Af en toe wat fruit mag, maar niet te veel. Geef nooit

teveel nieuwe soorten groenten in één keer, want hier kan je konijn ziek van worden en zelfs van doodgaan. Laat je konijn langzaam aan groenten en fruit wennen, geef de eerste dag een heel klein stukje. Witlof, broccoli, andijvie, paksoi, wortel, boerenkool, veldsla en waterkers zijn voorbeelden van goede groenten. De bladeren en stengels van de paardenbloem, weegbree, wilde achillea, herderstasje en meer wilde planten worden ook graag gegeten.

Slank

Konijnen horen een slank en gespierd lichaam te hebben. Je moet de ribben *bijna* kunnen voelen zonder dat daar een dikke laag vet over zit. De onderkin (wam = grote huidplooi onder de kin) van het vrouwtje, mag niet zo groot zijn dat hij in de weg zit bij het wassen of eten. De heupbeenderen en de ruggengraat mogen niet uitsteken, want dan is het dier te mager. De meeste konijnen zijn helaas te dik omdat ze te veel voedsel krijgen of voedsel waar ze dik

van worden (zoals van brood). Verder beweegt het konijn vaak te weinig (omdat het de kooi niet uit mag bijv.).

Bijna alle voedingsstoffen die konijnen nodig hebben halen ze uit hooi, groenvoer en de blindedarmkeutels. Veel huiskonijnen krijgen te veel kant en klaar droogvoer en te weinig hooi en groenvoer.

Gezond dieet

Een gezond dieet bestaat uit weinig droogvoer, onbeperkt hooi dag en nacht, voldoende groenvoer en af en toe fruit. Het liefst geen snoep geven, of heel erg weinig.

Droogvoer

Weinig droogvoer betekent, voor een konijn ouder dan 7 maanden, niet meer dan 25 gram voer per kilogram lichaamsgewicht per dag. Een konijn dat 2 kg weegt krijgt dus 50 gram per dag, verdeeld over de ochtend en de avond. Dit lijkt erg weinig, maar het is meer dan voldoende.

Onbeperkt hooi

Dit betekent dat een konijn dag en nacht over hooi moet kunnen beschikken. Het liefst krijgt een konijn twee maal daags een verse pluk. Hooi mag niet oud en muffig zijn, het moet geurig zijn en stofvrij.

Groenvoer

De meeste jonge konijntjes uit een dierenwinkel hebben nooit eerder groenvoer te eten gehad. Daarom kun je het beste de eerste week na aanschaf alleen hooi geven. Bouw het geven van groenvoer langzaam op, zodat de darmen van je konijn er aan kunnen wennen.

Geef elke dag een beetje meer (begin met een stukje zo groot als een postzegel), zien de keutels er goed uit, dan kun je de volgende dag een groter stukje geven of een klein stukje andere groente erbij doen.

Variatie

Het beste is om een konijn zo gevarieerd mogelijk groenvoer aan te bieden, van veel soorten groenten een kleine hoeveelheid en niet een grote hoeveelheid van maar één soort groente. Bij een jong konijntje kan het beste begonnen worden met wat peterselie en wat selderie.

Geschikte groenten

- * Broccoli (bladeren en topjes)
- * Basilicum
- * Boerenkool
- * Waterkers
- * Paksoi
- * Wortel en loof
- * Andijvie
- * Witlof
- * Peterselie (weinig)
- * Paardenbloemen
- * Selderij (takje)
- * Zuring (zeer beperkt)
- * Mosterdblaadjes
- * Weegbree
- * Romeinse sla
- * Wilde achillea
- * Spinazie (zeer beperkt)

Geef je konijn ongeveer 50 tot 100 gram groenvoer per kilogram lichaamsgewicht per dag.

Welke groenten mag je niet geven?

- * Bieslook, prei, ui, knoflook
- * Alle soorten bonen en erwten
- * Rabarber (heel giftig, dodelijk)
- * Kool zoals rode kool (gasvorming)
- * Aardappelen en aardappelschil.

Gras

Gras is altijd het belangrijkste voedsel geweest van konijnen. Gras is daarom bijzonder goed groenvoer, je konijn moet er goed op kauwen, waardoor de kiezen zullen slijten. Gras bevat veel vocht en bijna alles wat een konijn nodig heeft. Maar ook aan gras moet een konijn gewend raken door eerst wat sprietjes te geven en de hoeveelheid dagelijks te verhogen totdat het konijn helemaal aan gras gewend is en in een ren op het gras kan staan. Geef nooit gras wat afgemaaid is met een grasmaaier, hier kan een konijn erg ziek van worden. Pluk of snijd het met de hand.

Fruit

Bijna alle soorten fruit (zonder pit) kun je aan je konijn geven. Let op, fruit bevat suiker en als je teveel geeft, wordt je konijn dik en kan darmproblemen krijgen. Voorbeelden van (vers!) fruit zijn: appel, peer, kiwi, perzik, kers, zwarte bes, bosbes, aardbei, framboos, ananas, mango, meloen, kruisbes, banaan. Fruit moet ook langzaam opgebouwd worden, om diarree te voorkomen!

Snoepgoed

In de dierenwinkel worden veel dingen verkocht die zogenaamd gezond zouden zijn voor je konijn. Zo worden speciale konijnensnoepjes, broodjes, knabbelstaafjes, likstenen, enz. verkocht in een mooie verpakking waarop je kunt lezen dat je konijn dat moet eten om gezond te blijven. Maar dit is niet waar, je konijn kan van veel soorten snoep zelfs na een tijdje ziek worden. Knaag- of likstenen zijn niet geschikt voor konijnen, want die kunnen daar blaasstenen van krijgen.

Ziekte en gezondheid

Zorg je goed voor je konijn dan kan hij wel 12 jaar oud worden. Helaas zijn er verschillende ziekten die dodelijk kunnen zijn bij de konijnen, zoals bijvoorbeeld **gas** en **verstopping**. Herken je aan het gedrag van je konijn dat hij ziek is en mogelijk last heeft van gas of een verstopping en handel je snel, dan is de kans groot dat het goed zal aflopen.

ZIEKTE: GAS

Een konijn heeft hele gevoelige darmen, langer en ingewikkelder dan jouw darmen. Veel konijnen krijgen dan ook vroeg of laat te maken met gas. Gas is voor konijnen gevaarlijk (grijp je niet in, dan is het dodelijk), maar als je weet hoe een konijn met gas zich gedraagt en je behandelt hem snel, dan is het vaak goed te verhelpen. Gas komt altijd plotseling. Als je konijn altijd levendig en actief is met een goede eetlust en goede keutels, maar hij wil nu plotseling niet eten, zelfs zijn lievelingsvoer niet, dan heeft hij vast en zeker last van gas. Gas veroorzaakt veel pijn. Door deze hevige pijn stopt het konijn met eten. Als een konijn 24 uur niet eet, stoppen de darmen met bewegen. Want, zo denken de darmen van het konijn, waarom zou ik bewegen als er

toch geen voedsel in de darmen zit wat van A naar B gebracht moet worden? Als de darmen te lang stilliggen, raakt de lever beschadigd. De kans dat je konijn het overleeft is dan heel klein. Nog een gevaar van gas is dat het enorm groot kan worden, dit heet *trommelzucht*.

Trommelzucht is bijna altijd dodelijk. Ziekte, verwaarlozing, eenzaamheid, verandering van omgeving, een lange autorit, onregelmatige voertijden, te veel konijnen in een te kleine ruimte, geen of niet genoeg ruimte om te bewegen, een erg vieze kooi, koorts, een operatie, dit zijn allemaal dingen waarvan een konijn zenuwachtig kan worden. Daardoor kan hij gas krijgen.

Ook verkeerde voeding kan gas veroorzaken, bijvoorbeeld als je je konijn veel groenvoer hebt gegeven wat ie nog nooit gegeten heeft. En soms ontstaat gas zo maar, zonder reden.

Hoe kun je gas herkennen?

- Harde borrelende geluiden in de buik van je konijn, deze geluiden zijn zelfs op afstand te horen. Of juist doodse stilte. Bij gezonde konijnen hoor je continu zachtjes borrelen als je met je oor aan de buik luistert.
- Of het konijn wil met rust gelaten worden, zit vaak met de ogen half gesloten, stopt met eten (weigert zelfs het favoriete lekkers) en reageert na een tijdje zelfs nergens meer op.
- Vaak zal het konijn onrustig zijn, steeds een andere plek zoeken en met de achterpoten het stro weg trappen.
- Het konijn zal vaak heel snel ademen, dit is een teken van pijn.
- De buik zal heel hard of heel zacht aanvoelen. Bij het optillen is je konijn soms zo slap als een lappenpop.
- Er zijn geen keutels, of een paar natte, soms laat het konijn de plas lopen.

Konijnen EHBO

Om gas te genezen heb je het volgende nodig:

- Infacol, dit is een baby-middel tegen gas, bij de drogisterij te koop.
- Injectiespuitjes zonder naald, alle maten (bij je dierenarts).

- Potjes babyvoeding, worteltjes (naturel, **zonder** aardappelen of vlees).
- Kruiken.
- Digitale thermometer.

Mijn konijn heeft gas. Wat moet ik nu doen?

Woont je konijn buiten, haal hem dan onmiddellijk naar binnen. Een konijn met gas krijgt het heel koud en kan dan in shock raken.

Meestal sterft een konijn hierdoor.

Een konijn met gas heeft een kruik nodig en als hij erg koud aanvoelt ook een deken.

Misschien wil je konijn niet bij de kruik blijven, zet hem dan klein zodat hij bij de kruik moet blijven. Hou je konijn warm.

Als zijn oren erg heet worden is het te warm en kan hij zonder kruik.

De normale lichaamstemperatuur is tussen de 38,5°C en 39,5°C, bij een temperatuur **onder** de 37,5°C heb je met spoed de hulp van de dierenarts nodig.

De dierenarts zal je konijn een infuus geven en spuitjes met geneesmiddelen.

Wikkel je konijn in een deken als je naar de dierenarts gaat, zodat hij lekker warm blijft.

Infacol

Geef je konijn het eerste uur **4 x** (dus elke 15 minuten), **1 ml** infacol in de mond. Na dit eerste uur kun je verder elk uur **1 ml** geven tot de toestand verbetert. Spuit voorzichtig aan de zijkant van het bekje tussen de voortanden en de kiezen, achter de wang. Laat je konijn rustig slikken.

Buikmassage

Om de darmen een beetje te helpen, masseer je de buik voorzichtig met de vingertoppen. Als je konijn doodstil blijft zitten, is dit een teken dat hij het prettig vindt. Als hij weg wil, moet je stoppen.

Drinken

Geef elk uur een paar ml water via een spuitje, je konijn heeft vocht nodig.

Eten

Probeer regelmatig of je konijn al iets lekkers wil nemen. Als het gas wegtrekt door het antigasmiddel en de pijn verdwijnt, zal je konijn het aannemen. Dan zullen ook de oren warm worden en weet je dat de temperatuur van je konijn goed is. Als hij na een paar uur nog niets zelf eet, dan moet je hem helpen

met wat wortelhapje. Probeer met het spuitje wat naar binnen te krijgen. Geef kleine beetjes, 2,5 tot 5 ml per keer, (een groot ras zoals bijv. een Vlaamse reus, 5 tot 10 ml per keer), om de 2 tot 3 uur of vaker als je konijn het wil. Wel doorgaan met infacol, dit blijf je elk uur geven. Infacol moet je blijven geven tot het beter gaat met je konijn. Dit kun je zien, omdat hij zich gaat wassen, water drinken en hooi gaat eten.

Dierenarts

Als na een paar uur het gas nog niet weg is en het lukt niet om je konijn met een spuitje te voeren (je konijn laat alles uit de mond lopen), ga dan met spoed naar een dierenarts die verstand heeft van konijnen. De dierenarts zal je konijn pijnstillende en darmstimulerende medicijnen geven (per injectie) evt. een infuus geven en het dwangvoeren overnemen.

Wikkel je konijn in een deken als je naar de dierenarts gaat en gebruik die ook op de koude behandeltafel. Vraag de dierenarts om een warmtematje of een warmtelamp te gebruiken bij je zieke konijn.

Weer thuis

Ga verder met de medicijnen die de dierenarts meegegeven heeft, en met het dwangvoeren, maar ook met de infacol om het gas te verminderen. Blijf je konijn zo warm mogelijk houden totdat je ziet dat hij opknapt en hooi gaat eten en water drinken. Zet een buitenkonijn pas terug als hij zich op hooi en ander eten stort, als bewijs dat het gas verdwenen is. Tot zolang moet de behandeling doorgaan.

ZIEKTE: VERSTOPPING

Als een konijn stopt met keutelen kan hij last hebben van een verstopping. Een konijn dat te weinig hooi en groenvoer eet, krijgt te weinig vezels binnen die ervoor zorgen dat de darmen goed in beweging blijven. Ergens is er nu haar en voedsel achtergebleven in maag of darmen, wat er uit moet. Dit moeten de darmen eigenlijk doen, maar doordat het konijn niet eet (hij heeft geen honger, de verstopping zorgt voor een vol gevoel) gaan de darmen steeds langzamer werken. Behalve haar en voedsel wat achtergebleven is, is het ook mogelijk dat je konijn iets anders in de darmen heeft zitten (bijv. stukjes tapijt, handdoek of plastic).

Hoe herken je een verstopping?

Een konijn met een verstopping zal zich in het eerst niet anders gedragen en blijft levendig. Wel zal hij steeds minder gaan eten en worden de keutels kleiner en kleiner. Tot hij stopt met eten en keutelen en zich ziek gaat voelen. De keutels van een konijn vertellen veel over de gezondheid. Een gezond konijn heeft droge, glanzende ronde keutels van ongeveer dezelfde grootte. Als de keutels kleiner worden, moet je al in actie komen.

Behandeling

Om het voedsel wat ergens vast is blijven zitten weer in beweging te krijgen, moet je konijn veel drinken. Geef extra water door middel van een spuitje als je konijn te weinig drinkt. Aan de zijkant van de mond, tussen de snijtanden en de kiezen is een lege ruimte, waar je het water voorzichtig, beetje voor beetje naar binnen kunt spuiten. Laat het dier steeds rustig slikken. Geef je konijn weinig of geen droogvoer en zo veel mogelijk verse (donkergroene) bladgroenten (als hij dat gewend is!) en maak ze vochtig. De dierenarts zal een laxeermiddel geven wat je een paar maal per dag moet geven.

Ook sap van een **verse** ananas helpt om je konijn beter te maken. Wil je konijn niet meer eten, dan moet je hem helpen. De dierenarts zal dit uitleggen.

ZIEKTE: PROBLEMEN MET HET GEBIT

De tanden en kiezen van een konijn groeien een leven lang door. Door te eten slijten de tanden. Als de tanden niet goed staan zullen de ondertanden niet afslijten. Ze kunnen dan buiten de mond gaan groeien en zelfs met een boog richting ogen groeien.

Goede beet

Verkeerde beet

Soms groeien ze zelfs door een lip heen.

Als de ondertanden doorgroeien, kunnen de boven-tanden ook door gaan groeien. Deze groeien vaak met een krul terug de mond in en kunnen daar de binnenkant van de mond kapot maken.

Een konijn met te lange tanden krijgt problemen met eten. Hij kan het voedsel niet meer oppakken of kauwen en hierdoor kunnen er problemen met de darmen komen (vaak is een gebitsprobleem de oorzaak van gas of van verstopping).

Ook zal je konijn zich niet meer kunnen wassen en de blindedarmkeutels niet meer kunnen eten. De

gezondheid van je konijn gaat dus snel achteruit. De onder- en boventanden van een konijn moeten ingekort worden als ze niet uit zichzelf slijten. Laat dit doen bij de dierenarts.

Haken

Konijnen kunnen ook haken (uitsteeksels) aan de kiezen krijgen. De haken maken wondjes in de tong en/of in de wang en je begrijpt dat dit erg pijn kan doen. Als je konijn last heeft van haken zal hij steeds langzamer kauwen en langer over zijn eten doen. Soms stopt hij halverwege, om na een poosje weer iets te eten. Vaak heeft het konijn natte mondhoeken van het kwijlen. Bij meer pijn komt het konijn blij op het etensbakje afgerend, want hij heeft

wel honger, maar hij gaat niet eten want dat doet teveel pijn.

Nog later zal het konijn stil in een hoekje gaan zitten en niet op eten reageren, hij heeft te veel pijn van de wonden in zijn mond.

Herken je dit bij je konijn, dan moet je snel naar de dierenarts gaan.

NADENKEN

Denk goed na over het hebben van een konijn, want naast het plezier wat je er van hebt, zal je er ook voor moeten zorgen. Elke dag moet het gevoerd worden en ook het verblijf moet elke week worden verschoond, ook als je geen zin hebt.

KONIJN UIT EEN ASIEL?

Er zijn in Nederland en België verschillende asielen en opvangcentra voor konijnen en knaagdieren, waar je een (jong) konijntje uit kunt zoeken. Veel konijnen komen in het asiel terecht als kinderen (of ouders) spijt hebben dat ze een konijn genomen hebben. Ook deze konijnen verdienen een goed baasje. Kijk daarom ook eens bij een asiel bij jou in de buurt. Op de website van Stichting KonijnenBelangen vind je een lijst van konijnenopvangen in Nederland en België.

Wat bedoelt mijn konijn?

Grommen, krabben of naar voren schieten	= Ga weg, ik ben bang voor je
Stampen met de achterpoot	= Gevaar
Zachtjes knarsetanden	= Ik voel me prettig
Zoemen/knorren, rondjes draaien om voeten	= Ik ben erg verliefd op je
Springen en rennen met snelle bochten	= Ik voel me SUPER!!!!
Met dingen gooien	= Ik ben boos of ik speel
Achter voeten aan rennen	= Ik wil spelen
Knabbelen aan dingen wat niet mag	= Ik wil speelgoed of ik ben nieuwsgierig
Neusje tegen je aanduwen/hand likken	= Ik vind je lief en ik wil aandacht
Languit liggen	= Ik voel me op mijn gemak
Rechttop staan	= Ik wil de omgeving bekijken
Hard tandenknarsen en wegkruipen	= Ik voel me ziek of heb pijn
Stil in een hoekje zitten	= Ik ben ziek of ik ben bang
Schreeuwen of gillen	= Ik ben werkelijk vreselijk bang

Meer weten?

Stichting KonijnenBelangen geeft nog meer boekjes uit. Hierin staan o.a. de onderwerpen uit dit boekje uitgebreid beschreven. Wil je deze krijgen, vraag ze dan aan op de website.

Boekje 1: Verzorging

Dit boekje bevat informatie over Aanschaf, Huisvesting, Karakter en Gedrag, Koppelen, Speelgoed, Voeding en Gebitsproblemen.

Boekje 2: Ziekten

Dit boekje bevat informatie over Gas, Verstopping, Voedingsgerelateerde ziekten, Ziekten van de luchtwegen, Snot, Extreme ooguitvloeiingen, Myxomatose, VHS, Baarmoederkanker, Dikke buikenziekte, Hernia, Konijnensyfilis en Oormijt.

Tegen een kleine bijdrage kun je de boekjes bij ons aanvragen. Deze bijdrage bedraagt 25 eurocent per boekje + de verzendkosten. Na ontvangst van de kosten sturen wij je de boekjes toe.

Poster

Verder is er een mooie poster gratis verkrijgbaar, hiervoor hoeven alleen de verzendkosten betaald te worden,

- Of je kunt hem helemaal gratis met de boekjes mee bestellen.

Boekjes en poster zijn uitsluitend te bestellen op www.konijnenbelangen.nl

Donateur

Word donateur voor €20,00 door het formulier in te vullen op onze website. Je krijgt dan een klein welkomstpresentje en 6 x per jaar de Snuffel Courant. Wil je geen donateur worden maar wel een donatie doen, dan kan dat natuurlijk ook. Vermeld dan op de overschrijving "eenmalige donatie".

Stichting KonijnenBelangen

Secretariaat: Dedemsvaartseweg 113, 7775 AE Lutten

Telefoon: 06-13689281

Email: info@konijnenbelangen.nl

www.konijnenbelangen.nl

Dit is een uitgave van Stichting KonijnenBelangen

Deze uitgave mag uitsluitend in zijn geheel verveelvoudigd worden. Het kopiëren van gedeelten of het veranderen van de inhoud van deze uitgave is niet toegestaan.